Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Directorate

Sikkerhetsmelding

Mottakere av sikkerhetsmelding: (sett kryss)

☐	Sdir :	Sjøfartsdirektoratet
☐	A:	16 spesielt bemyndigete arbeidskontorer
☐	U:	Utvalgte utenriksstasjoner
☐	P:	Produsenter av utstyr evt. undergrupper
☐	O:	Offshorerederier / plattformsjefer / operatører
☐	H:	Hovedorganisasjoner
x	Kl.s.	DNV, LP – , BV – GL -, ABS Norge
x	Andre:	

Nr.: **SM 04-2009**

Dato: 04.05.2009

Saksnr.: *200824988*

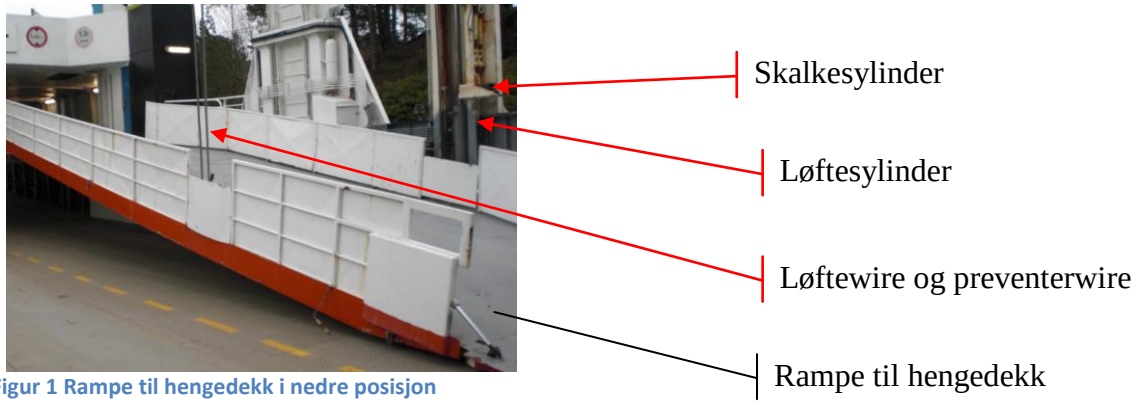
Hengedekk falt ned om bord på ferge grunnet svikt i sikringsmekanisme for oppheng av hengedekk.

Oppsummering av hendelsesforløp

I forbindelse med stuing av hengedekk falt rampe ukontrollert 1-2 meter. Det var ett kjøretøy med passasjerer i på rampen. En person ble skadet i tillegg til materielle skader på kjøretøy. Potensielt skadeomfang er etter direktoratets vurdering betydelig.

Hendelsens årsak var svikt i skalkesylinder kombinert med operasjonsfeil. Mangler ved rutiner for kjøring av dekket medførte at dette ikke ble oppdaget tidsnok til å unngå hendelsen.

Hendelsesforløp

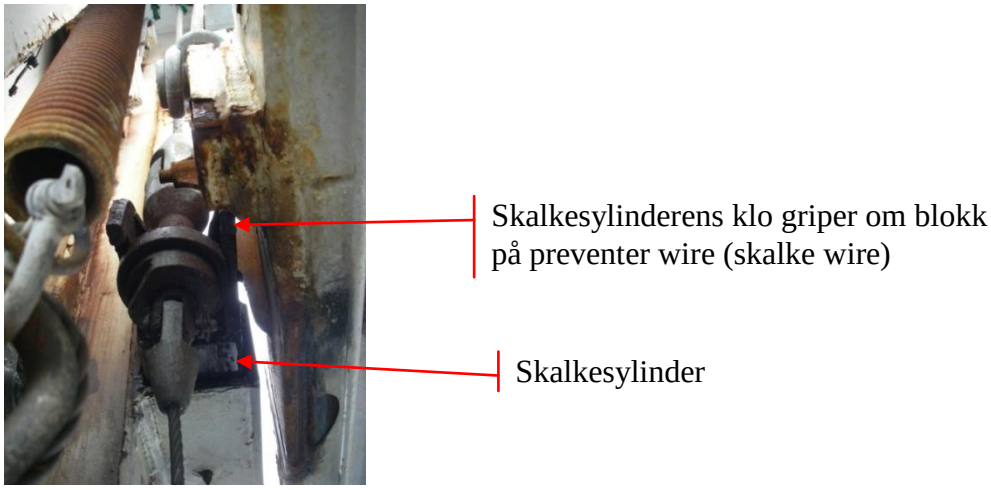

Figur 1 Rampe til hengedekk i nedre posisjon

Fergen var i ferd med å stue biler. Det sto en personbil på knekk mellom hengedekk og rampe og en personbil på selve rampen. Det var passasjerer i kjøretøy på rampen.

Etter at hengedekk var fullt, skulle en heve aktre rampe for å kunne stue ytterligere biler på ledig plass på hoveddekk under rampen.
Operatør av hengedekk hadde ikke fri sikt til rampen fordi en campingbil sto mellom ham og hengedekket. En hjelpemann sto ved fergelemmen og signaliserte til operatør ved hjelp av håndsignaler og roping.

Ved kontroll av skalking (sikring av dekk i øvre posisjon) ble det klart at denne ikke hadde gått tilstrekkelig i inngrep, og at det var betydelig slakk på løftewire. Før operatøren rakk å ta opp slakken, falt rampen på hengedekket ukontrollert ca 1-2 meter.

Figur 2 Illustrasjonsfoto - skalking i korrekt inngrep. Sett fra hoveddekk.

Potensielle konsekvenser

Personskade

- Dersom flere av passasjerene hadde tatt av bilbeltet kunne flere blitt påført skade.
- Dersom mannskap eller passasjerer hadde stått på rampen er det et betydelig skadepotensial i hendelsesforløpet.
- Dersom det hadde vært personer under kjørerampen kunne disse blitt påført betydelig skade. (Praksis om bord er at det ikke skal være personell under hengedekk ved kjøring av rampen.)

Materielle skader

- Omfanget av de materiell skader kunne vært betydelig større dersom flere biler hadde stått på rampen. Dette ville sannsynligvis også medført større skader på fergen.

Direkte årsak,

- Den direkte årsak til ulykken var at sikringsmekanismen for oppheng av rampe til hengedekket sviktet på grunn av operatørfeil.

Indirekte årsaker

- Mangelfulle operative sikringer
- Svakheter ved teknisk design/utforming.
- Mangler ved etablerte prosedyrer og rutiner
- Mangler ved opplæring og risikoforståelse hos involvert mannskap
- Manglende risikovurdering av operasjon

Anbefalte tiltak

Opplæring

Rederier bør identifisere opplæringsbehov for operasjon av hengedekk og inkludere dette i opplæring av mannskap som skal betjene anlegget. Det vises i denne sammenheng vist til § 2 i forskrift 14. mars 2008 nr 306 om sikkerhetsstyringssystem på norske skip og flyttbare innretninger samt punkt 6.5 i Internasjonal norm for sikkerhetsstyring for drift av skip og hindring av forurensing (ISM koden).

Teknisk utforming av hengedekk

Sjøfartsdirektoratet anbefaler rederier som opererer fartøy med hengedekk å se på muligheten for forbedring av design og teknisk utforming av hengedekk og tilhørende ramper for å redusere risikoen for feiloperasjon.

Fri sikt

Basert på erfaring fra denne hendelsen og andre rapporterte ulykker anbefaler Sjøfartsdirektoratet på generelt grunnlag at rederier sikrer fri sikt fra operatør posisjon ved kjøring av hengedekk, kraner, bommer m.m.

Risikovurderinger

Det skal utføres risikovurderinger av operasjoner ombord på fartøy for å sikre at tilstrekkelige tiltak er iverksatt for å hindre ulykker. Risikovurderinger må kunne dokumenteres ved tilsyn.

Vurdering av regelverk

På bakgrunn av denne hendelsen og lignende hendelse på en annen bilferge, har Sjøfartsdirektoratet igangsatt gjennomgang av regelverket for bygging, installasjon og drift av hengedekk.

Sigurd Gude
fungerende sjøfartsdirektør

Bjørn Egil Pedersen
avdelingsdirektør